

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2019. január 29.

Európai Számvevőszék: Tényszerűbben kellene bizonyítani az ESBA eredményességét

Az Európai Számvevőszék újonnan közzétett jelentése szerint az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) eredményesen teremtett finanszírozási lehetőségeket az uniós beruházások támogatásához, azonban a beszámolók alighanem túlbecsülték a mozgósított beruházások összegét. A számvevők megállapították azt is, hogy egyes ESBA-támogatások pusztán más uniós, illetve az Európai Beruházási Bank által nyújtott finanszírozást váltottak ki. A források egy része olyan projektekhez került, amelyek (még ha nem is azonos feltételek mellett, de) más magán- vagy közfinanszírozáshoz is hozzájuthattak volna, ezenfelül a beruházások többségére néhány nagyobb – nagy múltra visszatekintő nemzeti fejlesztési bankkal rendelkező – EU15-tagállamban került sor.

Az ESBA az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank (EBB) közös kezdeményezése. Az alap képezi az Unió „Juncker-terv”-ként is ismert beruházási tervének sarokkövét, amelynek eredeti célja 315 milliárd euró értékű köz- és magánfinanszírozás mozgósítása volt stratégiai beruházások céljára.

A Számvevőszék arra a következtetésre jutott, hogy az ESBA-nak – létrehozásától, 2015-től 2018 júliusáig – sikerült finanszírozást mozgósítania további beruházások támogatására az Unió egész területén. A számvevők megállapítása szerint 2018. július közepéig az EBB 65,5 milliárd euró összegű finanszírozást hagyott jóvá, ami meghaladta a finanszírozás 61 milliárd eurós tervezett indikatív volumenét. Az ESBA-támogatásoknak köszönhetően 2014-hez képest négyszeresére nőtt az EBB nagyobb kockázatú finanszírozási műveleteinek volumene.

Egyes esetekben azonban az ESBA-projektek magán- vagy más közforrásokból, illetve (még ha nem is azonos feltételek mellett, de) az EBB eszközeiből is finanszírozni lehetett volna. A projektgazdák azért részesítették előnyben az ESBA-finanszírozást, mert olcsóbb volt vagy hosszabb visszafizetési időszakot tett lehetővé.

A számvevők megkérdőjelezik a mozgósított többletberuházás 335 milliárd eurós bejelentett összegét is. A használt módszerek esetenként a valónál nagyobbak tüntették fel az ESBA-támogatás által a reálgazdaságban ténylegesen mozgósított új beruházások mértékét. A bejelentett összegek kiszámításakor továbbá nem vették figyelembe, hogy az ESBA bizonyos műveletei más EBB-műveleteket vagy uniós pénzügyi eszközöket váltottak ki. A Számvevőszék

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

szerint az összes uniós pénzügyi eszközre és költségvetési garanciára vonatkozó, összehasonlítható teljesítmény- és monitoringmutatók hiánya csökkenti az átláthatóságot és az eredmények értékelhetőségét.

„Az ESBA az Unió egyik zászlóshajó-programjaként kiemelt figyelmet élvez. Ezért különösen fontos, hogy az eredményességével kapcsolatos kijelentések szilárd alapokon nyugodjanak” – nyilatkozta Leo Brincat, a jelentésért felelős számvevőszéki tag.

A számvevők szerint az ESBA főként központi irányítású uniós pénzügyi eszközökből származó finanszírozást váltott ki, különösen a közlekedés és az energia területén. A Számvevőszék szerint fontos az is, hogy a Bizottság és az EBB kerülje el az ESBA és a tagállamok által kezelt európai strukturális és beruházási alapok közötti átfedéseket.

A 2017. év végi állapot szerint az ESBA-portfólió nem lépte túl a meghatározott szakpolitikai ágazatokba történő beruházásokra meghatározott határértékeket. A földrajzi eloszlás azonban nem volt elég kiegyensúlyozott: a támogatott beruházások többségére néhány nagyobb – nagy múltra visszatekintő nemzeti fejlesztési bankkal rendelkező – EU15-tagállamban került sor.

A számvevők több ajánlást is megfogalmaztak a következők tekintetében:

- ösztönözni kell a magasabb kockázatú EBB-termékek indokolt használatát az ESBA keretében;
- ki kell használni az uniós pénzügyi eszközök és az uniós költségvetési garanciák közötti komplementaritást;
- fokozottan vizsgálni kell, hogy a potenciális ESBA-projektek más forrásból is finanszírozáshoz juthattak volna-e;
- jobb becsléseket kell készíteni a mozgósított beruházásokról;
- kiegyensúlyozottabbá kell tenni az ESBA-támogatásban részesülő beruházások földrajzi eloszlását.

A szerkesztők figyelmébe

Az ESBA-t 2015-ben hozták létre a 2008-ban kirobbant pénzügyi és gazdasági válságot követő beruházási hiány kezelését célzó európai beruházási terv részeként. Az alap az EBB keretein belül működik, irányítását a Bizottság és az EBB képviselőiből álló irányítóbizottság végzi. Az ESBA eredetileg avégett jött létre, hogy az uniós költségvetésből nyújtott 16 milliárd eurós garanciának és az EBB által saját forrásból biztosított további 5 milliárd eurónak köszönhetően az EBB-csoport mintegy 61 milliárd eurós finanszírozást tudjon biztosítani, amelynek segítségével 2018 júliusáig további 315 milliárd euró stratégiai beruházás mozgósítására nyílna lehetőség az infrastruktúra és a kkv-k javára, az uniós szakpolitikai területek többségében és az összes tagállamban.

Az Európai Számvevőszék 2016 novemberében már kiadott egy véleményt az ESBA-ról, és ugyanazon év júliusában egy különjelentést is közzétett az uniós finanszírozási eszközökről.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek közt a nemzeti parlamenteknek, ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseinkben megfogalmazott ajánlások

döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül. Ajánlásaink kedvező fogadtatása arról tanúskodik, hogy munkánk az uniós polgárok javát szolgálja.

3/2019. sz. különjelentés: „Európai Stratégiai Beruházási Alap: még tenni kell az ESBA teljes sikeréért” című, 3/2019. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a [Számvevőszék honlapján](#).